

GAZETA ZGIERSKA

Prenumerata

Rocznie . . . zlp. 2.— gr.
Półrocznie . . . „ 1.— „

Zgierz,

dnia 9 września
1933 roku.

Cena ogłoszeń:

za wiersz 1-szpaltowy
za tekstem 50 gr.
Wychodzi raz na miesiąc.

Wiadomości miejskie.

Ilu mieszkańców liczył Zgierz w wieku XVI-ym.

W rozwoju gospodarczym Polski najważniejsze znaczenie pod względem przemysłowym posiada wiek XVI i XIX.

Jeżeli jednak w czasach Królestwa Kongresowego rozwój przemysłu powodowała przedewszystkiem wola jednostek, dążących za wszelką cenę do podniesienia ekonomicznego kraju—to w okresie złotego wieku przemysł rozwinął się spontanicznie, nie podtrzymywany sztucznie przez geniusz ludzki. To też uczeni (I. Baranowski) przyznają przemysłowi w XVI wieku palmę pierwszeństwa.

Dzieje Zgierza z czasów Królestwa Kongresowego i późniejszych, jako bliższe teraźniejszości, są nam w najogólniejszych przynajmniej zarysach znane, natomiast b. mało posiadamy wiadomości o stanie naszego grodu w wieku XVI

Dlatego też poniżej dajemy informację, tyczącą się Zgierza z tego okresu.

W XIII tomie „Źródeł dziejowych” A. Pawińskiego, zgierzanina i jednego z wybitniejszych naszych historyków XIX stulecia, znajduje się następująca notatka, pochodząca z roku 1576:

Zgiersz.

Contributio nis szosz dare solet mar. 4, nunc vero dupl. m. 8 fl. 12 24
a 17 artificibus per gr. 4, fl. 2 8
a 2 laniatoribus per gr. 7, gr. — 14
tabernae annuales 5 per gr. 12, fl. 2 —
ollae seu caldearia vini cremati per gr. 24, fl. 2 12
a 6 revēditoribus per gr. 7, fl. 1 12
a 2 inquilinis per gr. 2, gr. — 14¹⁾
de agris, laneis 37 per gr. 20, fl. 24 20

Summa ex eodem oppido fl. 46 14.

Jak z powyższego wynika, w naszym mieście było wówczas: 17 rzemieślników, 2 rzeźników, 5 karczem, 3 gorzelnie, 6 przekupniów i 2 komorników oraz 37 łanów uprawianego pola, co znaczy 1,110 mórg²⁾. Podatek roczny miasta wynosił łącznie sumę 46 złotych polskich i 14 groszy, przyczem z samego szosu, t. j. podatku od domów, zbierano 12 zł 24 gr.

Jeżeli przyjmiemy, według Pawińskiego³⁾, że na każdy łan ziemi ornej przypada po 11 ludzi (co jest minimalną liczbą, gdyż akurat średnio tyle wypadła na 1 łan wiejski), to na 37 łanach będziemy mieli 407 właścicieli rolnych miejskich wraz z ich rodzinami. Licząc nadto po 2 zagrodników na łan⁴⁾, otrzymamy jeszcze 74 osoby. Razem więc ludzi, którzy utrzymują się z uprawy roli, byłoby w Zgierzu 481 głów.

Dodając teraz do siebie ilość rzemieślników, rzeźników i przekupniów — otrzymamy 25 rodzin Pomnożywszy liczbę tę przez 5, a ilość karczem i gorzelnie przez 6 (tyle bowiem, według Pawińskiego i Jabłonowskiego, przypada głów na 1 rodzinę łącznie z ewentualnymi pomocnikami), komorników zaś przez 3 — wypadnie nam 179 osób ludności rzemieślniczej i kupieckiej naszego miasta.

Sumując liczbę ludności rolnej z liczbą ludności, zajmującej się rzemiosłem i handlem, otrzymamy w rezultacie 660 głów. Jeżeli

jeszcze doliczymy do tej sumy 10 osób z pośród duchowieństwa i służby kościelnej (parafia zgierska była stosunkowo dość liczna i rozległa), 12 głów, należących do oficjalistów, i 16 narodowości żydowskiej — to **ogólna liczba ludności m. Zgierza w połowie XVI wieku wyniesie jakieś 698 osób.**

Ilość ta wydaje mi się prawdopodobną, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że, według ogólnych obliczeń Pawińskiego, średnio na każde miasto w Wielkopolsce przypada po 700 głów.

Dla porównania warto zaznaczyć, że Łęczyca liczyła wtedy, według mego obliczenia, 1150, Piątek zaś — 850 mieszkańców.

Jak już wyżej nadmieniałem, samego tylko szosu miasto nasze płaciło w tym czasie 12 fl 24 gr. Licząc teraz, zgodnie zresztą z wskazówkami Pawińskiego, przeciętnie po 7 domów na 1 złoty szosu, **Zgierz miał wówczas 91 domów.**

Zestawienie powyższe prowadzi, że ludność tutejszego miasta w głównej mierze trudniła się uprawą ról i ogrodów podmiejskich, a tylko w części oddawała się rękodzielnemu, przemysłowi i zajęciu handlowemu.

Na zakończenie niniejszego obliczenia należy dodać, że Zgierz (zarówno jak i ziemia Łęczycka, do której nasze miasto wówczas należało) przeżywał w wieku XVI największy swój pod względem zaludnienia rozwój na przestrzeni czasu od chwili swego powstania aż do momentu utworzenia Królestwa Kongresowego.

Później zaczyna powoli podupadać. Powodu tego należy szukać w przyczynach ogólnej natury, jak: rozrost folwarków, upośledzenie stanu mieszczańskiego i chłopskiego, pomocy i t. p.

Protes ten przyspieszyła wojna szwedzka za Jana Kazimierza (wiek XVII), która spowodowała gwałtowne zełamanie się stanu liczebnego tutejszego miasta, gdyż w napadzie Szwedów z setkami innych miast i grodów zostało tak zniszczone, że zaledwie dziesięć domów pozostało wśród ogólnej pożogi (ilustracja z roku 1661). Straszna ta klęska blisko przez półtora stulecia wycisnęła piętno swoje na nieszczęśliwym miasteczku. Nawet w roku 1807 miało ono zaledwie 500 mieszkańców.

I dopiero sprowadzenie przez rząd Królestwa Kongresowego kolonistów-sukienników, którzy zakładają tutaj nową dzielnicę po lewej stronie Bzury (Nowe Miasto), przyczynia się w wybitny sposób do nadzwyczaj szybkiego rozrostu Zgierza.

Bronisław Wachnik.

¹⁾ Prawdopodobnie omyłka: winno być 4.

²⁾ A. Pawiński: „Źródła dziejowe” tom 12.

³⁾ L. c.

⁴⁾ Według wykazu rejestru poborowego 1580 r. w ziemi Drohickej woj. podlaskiego, który podaje szczegółowo ilość zagrodników, średnio na 1 łan miejski przypada 3,5 głów tej kategorii ludności.

Renty niemieckie dla obywateli polskich. W № 65 Dziennika Ustaw ogłoszono nową polsko-niemiecką umowę o ubezpieczeniu społecznym. Umowa ta weszła w życie z dniem 1 września r. b. i przewiduje, że obywatele polscy również w razie pobytu poza granicami Niemiec otrzymywać będą ubezpieczeniowe renty niemieckie, które dotąd nie były im wypłacane.

Po wejściu w życie umowy podejmą więc niemieckie instytucje ubezpieczeniowe i to za czas od 1 października 1931 r. (w stosunku do optantów i pensjonistów „knappschaftowych” od 1 lipca 1931) wypłatę spoczywających dotąd rent, należnych

obywatelom polskim, przebywającym w Polsce, względnie poza Polską.

Osoby, które dotąd w miejsce należnych im rent niemieckich otrzymują z polskich instytucji ubezpieczeniowych zasiłki rentowne, a więc są już obecnie w nich zarejestrowane, nie mają obecnie potrzeby zgłaszania swych pretensyj do rent.

Natomiast wszystkie osoby, które z zasiłków tych nie korzystają, a którym niemieckie instytucje ubezpieczeniowe nie wypłacają przyznanych im rent, winny w najbliższym terminie zgłosić swe pretensje wobec ubezpieczenia niemieckiego do właściwej dla danego dnia ubezpieczalni społecznych polskiej instytucji ubezpieczeniowej, przekazując przytem posiadane przez nie orzeczenie rentowe (Rentbescheid).

O ile chodzi o rentę ubezpieczenia pracowników umysłowych (Angestelltenversicherung) właściwy jest Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie.

Renty ubezpieczenia inwalidzkiego (Invalidenversicherung) — Zakład Ubezpieczenia na Wypadek Inwalidztwa w Królewskiej Hucie (w stosunku do osób zamieszkałych w województwach poznańskim i pomorskim — Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu).

Renty pensyjnego ubezpieczenia górniczego (Knappschaftliche Pensionversicherung) — Spółka Bracka w Tarnowskich Górach.

Renty ubezpieczenia od wypadków (Unfallversicherung) — Zakład Ubezpieczenia od Wypadków w Królewskiej Hucie (w stosunku do osób zamieszkałych w woj. poznańskim i pomorskim — Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu).

W jednym z dwóch wymienionych zakładów ubezpieczenia od wypadków winni również zgłosić w najbliższym terminie swe pretensje pozostali członkowie rodziny po pracowniku, który uległ śmiertelnemu wypadkowi przy pracy w Niemczech, o ile z powodu pobytu poza granicami Niemiec w chwili tegoż wypadku nie uzyskali prawa do renty niemieckiej.

Wszystkie wymienione powyżej polskie instytucje ubezpieczeniowe udzielać będą zainteresowanym wszelkich informacji co do wykonania umowy.

Państwowy Fundusz Drogowy. Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 29/III r. b. zmieniającej ustawę z dn. 3/II 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. № 29, poz. 254) Urząd Wojewódzki Łódzki poaje do wiadomości ogółu zainteresowanych w rejestracji pojazdów mechanicznych, że obecnie wpłaty na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego od wagi i od przewozów osób oraz towarów winny być dokonywane w Urzędach Pocztowych (na konto P. K. O. № 182500), przyczem urzędnicy pocztowi będą czynili o wpłaceniu opłaty odpowiednio adnotacje na odwołanie dowodów rejestracyjnych nowego typu

W związku z tem każda osoba, rejestrująca pojazd w Urzędzie Wojewódzkim, winna przedstawić dotychczasowej Władzy Wymiarowej zaświadczenie z podaniem kwoty, jaka dotychczas została wpłacona od jej pojazdu na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego za rok budz. 1933/34, o ile wpłacenie jakiegokolwiek kwoty na bieżący rok budżetowy miało miejsce.

Niezależnie od tego Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że od dnia 31 lipca r. b. rejestracje pojazdów mechanicznych będą się odbywały w Urzędzie Wojewódzkim o godzinie 9 ej rano ze względu na konieczność równoczesnego wymiaru i poboru pierwszej raty opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

Składka ogniova.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych rozpoczął stopniowo wycofywanie z gmin rejestrów na I ratę składki za ubezpieczenie od ognia. Rata ta była płatna jeszcze w kwietniu r. b. i Zakład tylko wyjątkowo zezwolił na przedłużenie okresu inkasowego do zbiorów jesiennych. Po wycofaniu rejestrów składka oddana zostanie do egzekucji. Leży przeto w interesie ubezpieczonych wykorzystanie jeszcze możliwości opłacenia składki w gminie bez kosztów egzekucyjnych. Należy się jednak spieszyć, gdyż rejestr lada dzień gmina odeśle Zakładowi.

Cholera drobiu i pomór kur. Cholera drobiu jest chorobą zaraźliwą szybko przebiegającą, wywoływaną przez swoisty zarazek. Chorobie tej ulegają prawie wszystkie rodzaje drobiu, nie wyłączając ptactwa dzikiego. Zarazek cholery drobiu znajduje się we krwi, jak również w wydzielinach chorego ptactwa. Zakażenie następuje zwykle za pośrednictwem karmy, zanieczyszczonej wydaliniami i wydzielinami chorego, padłego lub zabitego ptactwa, lub ich części (pór, krwi, jelit i. t. p.), jak rów-

nież przez wspólne pudła, sadowki, kałuże, klatki i t. p. Rozszerzeniu się zarazy sprzyjają wystawy, pokazy drobiu i t. p.

Przebieg cholery drobiu jest nadzwyczaj ostry. Ptactwo pada w czasie biegu, lub spada z grzędy i po krótkim trzepotaniu się zdycha. Choroba może trwać 1—3 dni, a w rzadkich wypadkach 7—12 dni. Chora szuka smutnie, siada skulona osobno, opuszcza skrzydła, chowa głowę pod skrzydła, chód mięwa chwiejny, traci chęć do jada, pragnienie zwiększa się, wyciąga nerwowo szyję, kręci głową, grzebień i kolczyki nabierają odcienia siniego, z otworów dzioba wypływa śluzowa ciecz, niekiedy występują wymioty, biegunka. Wydaliny początkowo ciemnoszare stają się podobne do kaszy, coraz wolniejsze, barwy brudnozielonkawe z domieszką płatków, podobnych do ściętego białka. Pióra w okolicy kloaki sklejają się, oddech staje się utrudniony, dziób otwarty. W tym okresie choroby piak siedzi senny, z przymkniętymi oczyma, jakby ogłuszony, wreszcie pada na bok i w kurczach zdycha. Niekiedy przebieg choroby jest przewlekły, łagodniejszy, trwający do kilka tygodni, a nawet miesięcy. Ptactwo przytem chudnie, stawy skrzydeł i nóg obrzmiewają, następuje ogólne osłabienie i śmierć.

Po otwarciu ptaka padłego lub zabitego z powodu cholery drobiu uwidaczniają się zmiany w jelitach i sercu, szczególnie zaś w dwunastnicy; błona śluzowa jelit jest cała lub tylko miejscami zaczerwieniona. Zawartość jelit ma wygląd czerwonej cieczy lub śluzowego płynu, w którym pływają skrzepy krwi w postaci czerwonych nitek. Na sercu znajdują się małe czerwone plamki, wskutek czego wydaje się ono jakby było pobryzgane krwią.

Pomór kur jest chorobą zaraźliwą o przebiegu podobnym do cholery drobiu. Pomór szerzy się głównie wśród kury, lecz mogą mu także ulegać gęsi, indyki, bażanty, wróble i sowy. Ptactwo wodne i gołębie chorobie tej nie ulegają. Zarazek pomoru kury nie jest znany. Zawierają go w dużej ilości wypróżnienia i śluz z nosa ptactwa chorego. Pomór kur szerzy się za pośrednictwem wydaliny, krwi i wnętrzości chorego ptactwa.

Pierwsze objawy pomoru kur występują w 3—5 dni po zakażeniu ciepota podnosi się do 44° C, chore sztuki nie przyjmują karmy, opanowują się senność, pozostają nieruchome na grzędach lub siedzą na ziemi skulone ze skrzydłami opuszczonymi, oddychają z trudnością, grzebień i kolczyki (dzwonki), początkowo zabarwione ciemno-czerwono, stają się prawie czarne z odcieniem czerwonym, z dzioba wycieka śluz ciągły, niekiedy nawet krwisty, w jamie gębowej i gardzieli nagromadza się śluz, potem pojawia się biegunka i zaburzenia nerwowe. Chore ptactwo potraza wciąż głową lub odrzuca ją w tył, nie jest w możności samo wstawać i wreszcie zdycha.

U ptactwa padłego lub zabitego z powodu pomoru kur zmiany chorobowe nie zawsze są dość wyraźne. W dziobie i w nosie daje się zauważyć ciecz śluzowa, nacieki (tłanki podskórnej na szyi i piersiach; w worku sercowym znaczna ilość żółtawego płynu, szybko ścinającego się na powietrzu, wybroczyny na osierdziu, przekrwienie śledziony i nerek.

Leczenie przy cholery drobiu jak i przy pomorze kur jest mało skuteczne. Szczepienia stosuje się tylko przeciw cholery drobiu, które jednak nie zawsze dają pożądaną wynik.

W razie wybuchu cholery drobiu lub pomoru kur w gospodarstwie należy przede wszystkim odosobnić sztuki chore od zdrowych przez umieszczenie sztuk zdrowych w innym pomieszczeniu. Sztuki chore należy zabić, spalić lub głęboko zakopać tak samo wydaliny z pod nich codziennie zbierać i palić.

W celu zapobieżenia zalewaniu cholery drobiu lub pomoru kur do gospodarstwa należy:

- 1) nie nabywać drobiu z miejscowości, w których choroby te panują,
- 2) nabyte w razie konieczności ptactwo odosobnić na przeciąg jednego tygodnia od drobiu miejscowego,
- 3) pióra, jelita, głowy i t. p. części drobiu nabytego na spożycie usuwać w sposób nieszkodliwy,
- 4) nie wypuszczać drobiu poza obręb własnego gospodarstwa,
- 5) kurniki, grzędy, klatki i wóglę miejsca, w których przesiaduje drób, możliwie często oczyszczać i odkażać wapnem.

Egzaminy dla samoistnych rzemieślników. Izba Rzemieślnicza w Łodzi podaje do wiadomości osób zainteresowanych, iż stosownie do uchwały Walnego Zebrania Izby z dn. 30. X. 1932 r. ostateczny termin do uzupełniania podań o dopuszczenie do egzaminu czeladniczo-mistrzowskiego dla samoistnych rzemieślników upływa w dniu 30 IX 1933 r.

Podania, które do tego terminu nie zostaną uzupełnione odpowiednimi dokumentami i opłatą egzaminacyjną, rozpatrywane nie będą.

Dla informacji Izba podaje, że do podania o dopuszczenie do egzaminu czeladniczo-mistrzowskiego winny być dołączone następujące dokumenty:

- 1) życiorys,
- 2) metryka urodzenia lub dowód osobisty,
- 3) karta rzemieślnicza względnie zaświadczenie Urzędu Gminnego, stwierdzające rozpoczęcie prowadzenia samoistnie rzemiosła przed dn. 15 XII 1927 r.
- 4) opłata egzaminacyjna w wysokości zł. 80,—.

W sprawie obiegu i przechowywania mięsa i jego przetworów. W myśl obowiązujących postanowień w miejscach sprzedaży mięsa zabrania się: a) sprzedaży wędlin i innych wyrobów wędliniarskich oraz wszelkich innych artykułów żywności, b) wywieszania nazwematr tych miejsc oraz w drzwiach mięsa, przeznaczonego do sprzedaży lub innego obiegu dla spożycia oraz wystawiania kłoców do mięsa nazwanatr jatek, c) przetrzymywania mięsa zepsutego, skór surowych i suchych, pierza, rogów, kopyt z wyjątkiem nówek cielęcych i wieprzowych, wyprków cielęcych i mięsa nieoznakowanego przez organa weterynaryjne, d) przetrzymywania mięsa, przeznaczonego do obiegu w pomieszczeniach mieszkalnych, e) trzymania mięsa bezpośrednio na lodzie, f) przetrzymywania w miejscach sprzedaży mięsa piactwa żywego, piactwa nieskubanego, g) skubania piactwa bitego i podskubywania piactwa żywego, h) bicia piactwa, i) trzymania zwierząt domowych.

Zabrania się również: 1) sprzedaży mięsa, dziczyzny w kawałkach i piactwa oskubanego: a) na targach i rynkach w straganach otwartych, b) w handlu obnośnym, 2) bicia piactwa na targach i rynkach. **Wędliny oraz inne wyroby wędliniarskie, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu dla spożycia nie w tych miejscowościach, w których zostały wytworzone, powinny być zaopatrzone w świadectwa i plombę lekarza weterynaryjnego, natomiast wędliny sprzedawane przez wytwórców w miejscu wyrabiania nie podlegają temu postanowieniu, pod warunkiem umieszczenia w miejscu sprzedaży na widocznym miejscu wydanego przez cech wędliniarzy lub właściwą izbę przemysłowo-handlową wyraźnego napisu: „Wędliny własnego wyrobu“.** W razie odsprzedaży wędlin innych wyrobów wędliniarskich osobom trzecim dla celu wpuszczenia tych przetworów do obiegu wytwórca powinien zaopatrzyć je we własne plombę. Świadectwo lekarza weterynarii powinno stwierdzić, że wędliny i inne wyroby wędliniarskie zostały uprzednio zbadane i są wolne od włośni, plombę, nakładane przez wytwórców, powinny zawierać nazwy firmy i miejsca wyrobu.

Przy detalicznej sprzedaży wędlin i innych wyrobów wędliniarskich plomba powinna być pozostawiona aż do końca sprzedaży poszczególniej sztuki lub wiązki. Wędliny sprzedawane nie w miejscu ich wytwarzania oraz puszczone w obieg przez osoby trzecie, nieposiadające plomb, podlegają zajęciu.

Handel okrężny wędlinami (na targach, rynkach, straganach, alicach, podwórzach, domach i t. p.) jest wzbroniony.

W wypadkach wyjątkowych (jarmarki, odpusty) powiatowa władza administracji ogólnej może każdorazowo zezwolić na sprzedaż wędlin i innych wyrobów wędliniarskich na targach, rynkach, straganach pod warunkiem, że sprzedaż ta odbywać się będzie w pomieszczeniach krytych, czysto utrzymanych, zabezpieczających produkty te od wszelkich zanieczyszczeń.

Dzięki uprzejmości Magistratu m. Zgierza miejscowy Oddział L. M. i K. będzie miał możność umieszczenia w Gazecie Zgierskiej co pewien czas artykułów, omawiających sprawy morskie i niektóre postanowienia Zarządu Głównego L. M. i K., dotyczące kolonizacji polskiej na emigracji.

Korzyści osiągane przez naród, posiadający wybrzeże morskie. Na terenie Państwa naszego istnieje mnóstwo organizacji różnego typu. Jedne z nich starają się urobić swoich członków pod względem politycznym w tym czy innym kierunku, inne mają przed sobą cele gospodarcze, a jeszcze inne dobro ogólne, jak np. L. O. P. P. i Liga Morska i Kolonjalna.

Jeżeli w świetle dążeń poszczególnych organizacji zastanowimy się nad ich programami, to łatwo przekonamy się, że L. O. P. i L. M. i K. muszą zająć dominujące miejsce w społeczeństwie polskim. Liga Morska i Kolonjalna jest instytucją pracującą na polu gospodarczym, która przez wprowadzenie swojego wielkiego planu w życie podniesie dobrobyt obywateli i po-

średnio przyczyni się do znaczenia naszych wpływów politycznych nazwanatr.

Posiadanie własnego choćby skrawka wybrzeża morskiego i niczem nieskrepowanego dostępu do morza stawia naród w położenie uprzywilejowane w porównaniu do państw, pozbawionych swobodnego połączenia z morzem. Wybrzeże morskie stanowi granicę, łączącą nas z innymi państwami, również posiadającymi własne wybrzeże. Nasze obecne postępy w kierunku uzyskania bezpośredniej łączności z handlem wszystkich kontynentów świata są niezaprzeczone dzięki posiadaniu swobodnego dostępu do morza. Rozporządzanie własnymi portami, jakimi są Gdynia i Gdańsk oraz skromna, lecz własną flotą, dało nam możliwości nietylko pominięcia kosztownego obcego pośrednictwa w handlu, ale także przyczyniło się do powstania całego szeregu nowych placówek handlowych przemysłowych, żeglugi morskiej, towarzystw przeładunkowych i ekspedycyjnych. Jak widzimy, bardzo ważne znaczenie ma morze dla życia gospodarczego naszego kraju, gdyż utrzymuje wiele tysięcy robotników, rzemieślników i ludzi innych zawodów. Powstawanie placówek handlowych i przemysłowych zmniejsza w kraju liczbę bezrobotnych i przyczynia się do ogólnego polepszenia dobrobytu ludności naszej.

Narzekamy na ostry kryzys i ciężkie czasy, lecz gorzej jeszcze by nam się działo, gdybyśmy nie mieli własnego dostępu do morza, a musieli przy wywozie towarów zagranicę i bardzo dużym imporcie korzystać z obcego pośrednictwa.

Od chwili odzyskania dostępu do morza wielu Polaków znalazło zatrudnienie w rybactwie, nawigacji morskiej, warsztatach naprawy sprzętu okrętowego, w ekspedycji portowej i przy innych pracach, związanych z przywozem i wywozem towarów przez nasze porty. Korzystanie z własnego taboru przewozowego jest niezmiernie ważne w chwili obecnej, kiedy musimy szukać dróg do ominięcia kosztownego, a obcego pośrednictwa.

Zadaniem Ligi Morskiej i Kolonjalnej jest rozbudzenie intensywnej świadomości narodowej w kierunku popierania spraw morskich, która wyrazi się przez wstępowanie wszystkich obywateli do jej szeregów i w twórczym budowaniu żeglugi handlowej na morzu. Silna flota handlowa i wojenna da nam olbrzymie korzyści, powiększy majątkowy stan posiadania ludności i wtedy naród polski będzie tym olbrzymim posagiem z jednej bryły, o którym marzył Słowacki.

Saturnin Kuc.

Oddział Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Zgierzu rozwija się dobrze mamy obecnie około 200 członków, trzeba jednak dążyć do tego, aby liczba ta powiększyła się, gdyż nie powinniśmy mieć dojrzałych obywateli, obojętnych na sprawy morskie.

Zapisy na członków przyjmuje skarbnik Oddziału p. Alojzy Wieczorek w biurze Magistratu.

Ogłoszenia urzędowe.

Przepisy wykonawcze.

wydane przez Magistrat m. Zgierza od statutu o samoistnym podatku komunalnym od psów.

Na podstawie § 13 statutu o samoistnym podatku komunalnym od psów („Gazeta Zgierska“ Nr. 8 z dn. 1/VI 1927 r.) zarządza się, co następuje:

do §§ 1—2 Właściciel psa jest obowiązany do zapłaty podatku za dany rok kalendarzowy wg stawki, zamieszczonej w § 4 statutu, bez względu na to, czy psa posiadał w ciągu całego roku, czy też tylko w pewnym okresie roku podatkowego.

do § 3. Wolnym od podatku jest jeden pies na jedną nieruchomości bez względu na rasę; należący do właściciela danej nieruchomości, trzymany w dzień stale na uwięzi poza ścisłym mieszkaniem właściciela psa. O ile właściciel danej nieruchomości psa nie utrzymuje, z ulgi powyższej ma prawo korzystać jeden z lokatorów tego domu, wskazany przez właściciela budynku, w którym posiadacz psa zamieszkuje.

Nie podlega również opodatkowaniu pies, którego sprowadzono na teren Zgierza już po rozpoczęciu się roku podatkowego i za którego podatek uiszczono za bieżący okres podatkowy gminie, gdzie przebywał poprzednio.

do § 5. Termin płatności podatku upływa po 14 dniach od czasu zawiadomienia płatnika w sposób, podany w § 9 statutu o wysokości dokonanego mu wymiaru.

do § 6. Dane o liczbie i właścicielach psów Magistrat uzyskuje przez zarządzenie rok rocznie spisu psów przy pomocy swych funkcjonariuszy, delegowanych w tym celu do każdego właściciela nieruchomości na każdą posesję.

do § 9. Zawiadomienie o wymiarze podatku może nastąpić również przez doręczenie pisemnego nakazu płatniczego.

Prezydent (—) Jan Świercz.

Zgierz, dn. 13 lipca 1933 r.

Ogłoszenie.

Niniejszem ogłaszam przetarg na roboty budowlane przy wykończeniu Rzeźni Miejskiej w Zgierzu. Ostateczny termin złożenia ofert upływa z dn 12 września 1933 r., godz 12, po czym nastąpi rozprawa przetargowa.

Projekt Rzeźni i ogólne warunki budowy są do przejrzania w Wydziale Budowlanym Zarządu Miejskiego m. Zgierza; tamże można otrzymać kosztorysy ofertowe.

Do oferty dołączyć należy dowód wpłacenia wadium w wysokości 5% oferowanej sumy, przyczem wadium winno być złożone w Kasie Zarządu Miejskiego m. Zgierza.

Prezydent (—) Jan Świercz

Ogłoszenie.

Komisariat Policji Państwowej w Zgierzu podaje do wiadomości, że w dn. 24 sierpnia r. b. znaleziono w Zgierzu jedną kurę upierzenia białego z grzebieniem podwójnym, niewiadomego pochodzenia.

Kura jest do odebrania w Zarządzie miejskim m. Zgierza po zwróceniu kosztów wyżywienia.

Prezydent (—) Jan Świercz.

Zgierz, dn. 4 września 1933 r.

Ogłoszenie.

Komisariat Policji Państwowej w Zgierzu podaje do wiadomości, że na Starym Rynku znaleziono woreczek, zawierający zł. 3,79 pieniędzy.

Pieniądze są do odebrania w Zarządzie miejskim m. Zgierza (Magistracie Sekretarjacie).

Komisariat P. P. m. Zgierza

(—) J. Bażyński, st. przodownik.

Obwieszczenie

W wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. № 72, poz. 653) utworzone zostały Urzędy Rozjemcze dla rozstrzygania sporów o długi pomiędzy rolnikami, a ich wierzycielami.

Nowa ustawa z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. № 29, poz. 253) uprawnia i zakres działania Urzędów Rozjemczych rozszerza na rzecz rolników.

Urząd Rozjemczy może:

- 1) wstrzymać wyznaczoną licytację,
- 2) rozłożyć na okres 7-mio-letni spłatę długów, z wyjątkiem zastrzeżonych w artykule 8 i 13 ustawy z dnia 28. III. 1933 r.
- 3) spłatę zobowiązań, pochodzących z działań rodzinnych względnie spadkowych, rozłożyć na okres 12-letni,
- 4) niezależnie od rozłożenia na raty, zawiesić spłatę kapitału dłużnego na 2 lata, licząc od daty orzeczenia;
- 5) zniżyć odsetki, jakie rolnik ma płacić swym wierzycielom do 4½%, w stosunku rocznym,
- 6) zmniejszyć sumę dłużną o nadmiernie pobrane odsetki, jeżeli wykazaniem zostanie, iż wierzyciel w gotowiźnie albo w naturze pobierał od rolnika odsetki wyższe ponad prawem dozwolone to znaczy:

20% w stosunku rocznym od 1. I. 27 do 14. VI. 27 r.

15% " " " " 15. VI. 27 " 20. X. 32 r.

12% " " " " 21. X. 32 r.

- 7) obniżyć na 2 lata naprzód czynsz dzierżawny, o ile się okazuje nazbyt wysokim w stosunku do zmienionych warunków gospodarczych względnie zredukować należność z tytułu czynszu, zalegającego za 2 lata;

Magistrat m. Zgierza.

8) prywatną ugodę rolnika z wierzycielem opatrzyć mocą prawną.

Sprawy właścicieli, użytkowników i dzierżawców gospodarstw wiejskich do 100 hektarów podlegają kompetencji Powiatowych Urzędów Rozjemczych, a powyżej 100 ha — Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego; odnosi się to w jednakowej mierze do gospodarstw rolnych, położonych w obrębie gmin wiejskich oraz w granicach miast zarówno niewydzielonych jak i wydzielonych z powiatowych związków komunalnych. Opłaty pobierane przez Urzędy Rozjemcze wynoszą 1½% od wartości przedmiotu postępowania.

Urzędy Rozjemcze za zadanie mają uzdrowienie na szereg lat naprzód prywatnego zadłużenia gospodarstw wiejskich i ochronę ich przed wyzyskiem. Urzędy te działają tylko czasowo i przestaną istnieć po wyczerpaniu spraw zgłoszonych, wobec czego wszyscy rolnicy zainteresowani powinni wnieść tam, bez odkładania, swoje sprawy, nie wyłączając ugód z wierzycielami, zawartych prywatnie i mogących ulegać zaprzeczeniu po zamknięciu Urzędów Rozjemczych.

Rolnicy o wyjaśnienia i pomoc w sporządzaniu podań zwracać się mogą do Wojewódzkiego i do Powiatowych Biur do Spraw Finansowo-Rolnych, gdzie także otrzymają wiadomości o innych ustawach i zarządzeniach ulgowych przez Państwo ustanowionych w celu dopomożenia gospodarstwom wiejskim do przewyżczenia skutków światowego przesilenia gospodarczego.

Przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Finansowo-Rolnych w Łodzi

A. Hauke-Nowak

Wojewoda Łódzki.

Ze Straży Pożarnej.

Głównymi zadaniami Ochotniczych Straży Pożarnych jest gaszenie pożarów, zapobieganie im oraz niesienie pomocy przy ratowaniu życia i mienia Obywateli w czasie klęsk żywiołowych.

Cele te dobitnie świadczą o doniosłej roli Ochotniczych Straży Pożarnych, których członkowie dobrowolnie i bezinteresownie, kosztem swego czasu i pracy, z narażeniem swego życia dla dobra ogółu, stają w szeregach tak twardej i pożytecznej służby obywatelskiej.

Walka z tak groźnym żywiołem wymaga od członków Straży Pożarnych oprócz ich zapału i ofiarności osobistej, także i wielkich nakładów pieniężnych na kupno niezbędnych przyrządów. Zdawałoby się, że heroizm tych ludzi znajduje całkowite zrozumienie wśród całego społeczeństwa w Zgierzu, że Ochotnicza Straż Pożarna może liczyć w zupełności na poparcie i opiekę ze strony ogółu mieszkańców m. Zgierza.

Niestety całkowicie tak nie jest!

Ostatnio z przykrością musimy stwierdzić, że nie wszyscy zwłaszcza przemysłowcy i właściciele nieruchomości w Zgierzu odnoszą się z pełną zyczliwością do miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej, nie przychodzą Jej z taką ofiarnością, jaką spełniają dla nich strażacy.

Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Zgierzu apeluje tą drogą do ofiarności całego społeczeństwa zgierskiego.

Sądzimy, że wszelkie poczynania nasze oraz imprezy znajdujące w społeczeństwie zgierskim całkowite zrozumienie, należyte poparcie i opiekę.

Zarząd.

Zaginęła legitymacja P. U. P. P.

na nazwisko **Kazimierza Waclawskiego.**

Zaginął weksel na zł. 500 (pięćset) wystawiony przez **Helene Janke** Rynek Kilińskiego № 3 na zlecenie **Jadwigi Zielińskiej** ul. Konstantynowska 16. Weksel unieważnia się